

Danske Kirkers Råd
National Council of Churches in Denmark

Referat for

Fællesmøde 28. oktober 2023

Til stede: Se nederst.

Forretningsmøde

1. Indledning og velkomst ved Mads Christoffersen

- Jørgen Thaarup blev valgt som ordstyrer.

2. Optagelse af nye medlemmer

a. OSMTH søger om optagelse i Økumenisk Forum.

- OSMTH blev optaget som nyt medlem i Økumenisk Forum.

Kirkens Korshær er desuden blevet optaget som nyt medlem ved Rådsmødet 22. august 2023.

3. Nyt fra sekretariatet ved Mads Christoffersen

Mads Christoffersen træder tilbage som generalsekretær ved udgangen af november, og der skal derfor ansættes en ny generalsekretær. Der er ansøgningsfrist 1. november 2023.

Jørgen Thaarup takkede på vegne af Danske Kirkers Råd/Forretningsudvalget Mads Christoffersen for hans arbejde gennem mere end 15 år.

Derefter holdt Mads Christoffersen en takketale til repræsentanter og andre samarbejdspartnere.

4. Opfølgning på arbejdet mod krav om arbejdstilladelse for udenlandske gæster, der kommer her til og medvirker i gudstjenester med en prædiken

Danske Kirkers Råd har siden 2021 arbejdet for at ændre gældende regler om krav for gæster fra ikke-EU/Schengen-lande om arbejdstilladelse, hvis de skal holde en prædiken i fx en kirke. På Rådsmødet i august havde vi fokus på dette sammen med advokat Niels-Erik Hansen. Her blev det anbefalet, at vi fortsat er i kontakt med det politiske Danmark. Der er desuden udarbejdet et brev/papir med problemstillingen henvendt til politikere med henblik på at få ændret loven.

Mads Christoffersen gennemgik dette brev/papir, der forelå som et udkast. Vi venter på eventuelle kommentarer fra Niels-Erik Hansen.

- Der var fuld tilslutning til formuleringer og intentionen i brevet.

5. Nyt fra arbejdsgrupperne

a. Grøn Kirke ved Hannah Martha Kondrup

Grøn Kirke-netværket vokser stødt og tæller nu 370 grønne kirker, 88 grønne kirkegårde, 17 grønne kirkelige organisationer og 4 grønne skoler med kristent værdigrundlag.

I slutningen af august var Grøn Kirke medvært for en konference med mere end 80 gæster fra hele Europa i regi af ECEN – den europæiske organisation for grønne kirker. Her vækkede erfaringerne og materialerne fra Grøn Kirke i Danmark til stor inspiration i en række andre lande.

Den 3. november 2023 afholder Grøn Kirke sin årlige konference med inspiration fra lokale og nationale kirker og organisationer. Konferencen holdes i Brøndby Strand Kirke.

b. Økumenisk Dialog og Dannelse ved Kathrine Fischer

Arbejdet med økumenisk dialog og dannelse fortsætter. På baggrund af vores netværksdag i foråret med fokus på unge og økumeni ønsker arbejdsgruppen at se, hvordan dette arbejde kan styrkes. I gruppen planlægges desuden konferencer og temadage om emner, der er med til at styrke den økumeniske bevidsthed og samarbejde.

Ønsker man at være med i arbejdsgruppen, må man endelig kontakte sekretariatet. Der er især brug for yderligere medlemmer fra bl.a. Den Katolske Kirke, Den Ortodokse Kirke og frikirkerne.

c. Frihed og lige vilkår ved Jørgen Thaarup

Trossamfundsloven skal revideres i 2024-25. Vi er ved at samle erfaringer ind fra kirkerne vedr. den gældende lov for at se, om der er behov for at vi kommer med forslag til ændringer i forbindelse med en revision.

Konkret arbejder udvalget pt med den henvendelse mange af vores medlemmer har fået fra Kirkeministeriet i forbindelse med treårstilsynet af loven. Her er der især fokus på, at KM kræver af trossamfundene, at de har en udmeldelsesparagraf i deres vedtægter.

Udvalget mødes primo november.

d. Landskomiteen for Danske Kirkedage ved Søren Abildgaard

Landskomiteen ser med glæde, hvordan man arbejder med Himmelske Dage i Silkeborg 2025. Der er et godt samarbejde mellem Landskomiteen og Lokalkomiteen.

Desuden arbejder Landskomiteen på at se frem mod Himmelske Dage 2028. Her er der en god dialog med Helsingør Stift, hvor vi således regner med at kunne afholde Himmelske Dage i 2028.

6. Økonomi ved kasserer Vagn Birk

Vagn Birk orienterede kort om økonomien og gjorde desuden opmærksom på, at der hver 3. år kommer et udsving pga. afholdelsen af Himmelske Dage.

7. Godkendelse af Kontingent 2024

Kontingentoversigt for 2024 blev gennemgået.

- Kontingentet vil stige med 2% i forhold til 2023.

- Kontingentet 2024 blev godkendt.

8. Varsling af Kontingent 2025

- Kontingentet for 2025 blev godkendt med en stigning på 3% i forhold til 2024.

9. Godkendelse af Budget 2024

- Budgettet for 2024 blev godkendt.

Vær dog opmærksom på, at budgettet kan blive revideret i 2024, når vi har de endelige hensættelser fra 2023 på plads.

Der blev gjort opmærksom på, at udgifterne til løn for Himmelske Dage 2025 skulle refunderes løbende. Det aftales med formand/kassereren for Lokalkomiteen, hvordan det sker.

10. Eventuelt

Den 16. november udkommer antologien *'Klima, tro, håb og handling – natursyn og kristendom'*. Bogen er et samarbejde mellem blandt andre Areopagos og forlaget Eksistensen, og bidragene er skrevet af teologer, psykologer, antropologer, sociologer og kirkelige praktikere, som hver især går i dybden med forskellige vinkler. Der vil være to arrangementer i anledning af bogens lancering:

- 14. november kl. 16:15 - 18:00 på Det Teologiske Fakultet, Københavns Universitet.

- 16. november kl. 14:00 - 16:00 på Diakonissestiftelsen.

Søndag d. 19. november kl. 17 arrangerer Folkekirkens Nødhjælp, Folkekirkens Mellemkirkelige Råd og Danske Kirkers Råd en fredsgudstjeneste i Københavns Domkirke. Der vil være bl.a. lystænding og bøn for fred i verden og særligt med fokus på Ukraine, Nagorno-Karabakh og Israel/Palæstina.

11. Kommende møder og arrangementer

Himmelske Dage:

18. november 2023. Inspirationsdag for Himmelske Dage i Silkeborg (for alle Danske Kirkedages venner).

Rådsmøder:

23. januar 2023 kl. 15-18 og 20. august 2024 kl. 15-18 (for repræsentanter fra medlemskirker og Stående Udvalg).

Årsmøde 2024:

25. maj kl. 10:00 - 15:00 (for Rådet, Økumenisk Forum og Danske Kirkedage (medlemskirker og -organisationer og Danske Kirkedages Venner)

Fællesmøde 2024:

25. maj 2024 kl. 10-15 og 2. november 2024 kl. 10-15 (for repræsentanter fra medlemskirker og Stående Udvalg, organisationer og stifter samt medlemmer af Danske Kirkers Råds arbejdsgrupper)

Himmelske Dage i Silkeborg 2025

Formand for Lokalkomiteen Jacob D. Krogh Rasmussen og koordinator for Himmelske Dage Simon Kangas Larsen fortalte om planerne for Himmelske Dage i Silkeborg. Med udgangspunkt i bykortet over Silkeborg gennemgik de de forskellige typer af aktiviteter og hvor de ville komme til at ligge.

Temaet for Himmelske Dage i Silkeborg bliver *Løfter blikket*. Himmelske dage 2025 løfter blikket mod Skaberværket, mod mennesket og mod Gud.

I forlængelse heraf er det nye logo en fugl, som får vores blikke til at løfte sig.

Ud over temaet *Løfter blikket* arbejdes der med undertitlen *Kirkernes Folkemøde*.

Der er som nævnt inspirationskonference i Silkeborg d. 18. november, og fra januar vil det være muligt at booke en plads på Mulighedernes Marked

Hvordan går det med religion i samfundet anno 2023?

Samtale mellem Jakob Skovgaard-Petersen, professor på Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier og Ingrid Ank, formand, Foreningen Åndsfrihed.

Religion har de seneste år fyldt meget i samfundsdebatten. Senest har lovforslaget om 'forbud mod utilbørlig behandling af genstande med væsentlig religiøs betydning for et trossamfund' dannet grobund for en principiel debat om forholdet mellem hensyn til religiøse grupper og ytringsfrihed. Danske Kirkers Råd ønsker at fjerne kravet om arbejdstilladelse for udenlandske gæster, der kommer hertil og inviteres til at holde en prædiken. En revision af Trossamfundsloven er på vej. 'Danmark er et kristent land', står der i regeringsgrundlaget, men mange føler alligevel, at den megen kontrol med kirke- og trossamfund er med til at mistænkeliggøre det overhovedet at være religiøs. Institut for Menneskerettigheder påpeger, at religiøse mennesker – især muslimer – er tilbageholdende med at involvere sig i den offentlige debat af frygt for hadefulde ytringer fra andre. Det er et demokratisk problem anfører Institut for Menneskerettigheder. Men hvordan går det overordnet med religion i samfundet mellem beskyttelse, frihed, kontrol og mistænkeliggørelse? Det vil være noget af det, vi kommer ind på i samtalen her.

Indledningsvist fik de begge fem minutter til at komme med et kort oplæg, hvor de hver især tog temperaturen på religionens plads i samfundet

Ingrid Ank: Vi har i Danmark en model, hvor man ikke kan insistere på en religionsneutral offentlighed – bl.a. pga. det grundtvigske. I Danmark må vi gerne tage religion med os ind i offentlige rum og sfærer. Men religion er også offentligt, og man kan dermed ikke sige, at f.eks. politikere ikke må blande sig i religion. Religion skal hverken have særbeskyttelse eller fjernes. Men denne 'danske model' har svære kår i disse år, hvilket bl.a. ses i forslag om tørklædeforbud mm.

Jakob Skovgaard-Petersen: indenfor de sidste uger er bekymringen blandt det jødiske samfund steget kraftigt pga. situationen i Israel og Gaza. Mange muslimer er også meget bekymrede over en mulig koranlov. Lovforslag som dette skaber store grundstød for tilliden til de danske politikere. Men der er også tegn på, at muslimer integreres og naturaliseres med stor succes. Vi står dog i en situation, hvor dem, som advokerer for meget restriktive love, ikke ved ret meget om islam.

Utilbørlighedsloven og debatten om/synet på religion i Danmark

Ingrid Ank talte om to cirkler, inden for hvilke ytringsfriheden fungerer. Den yderste er loven, og inden for den har vi dét, vi hver især anser for god og ordentlig opførsel. De to blandes sammen for tiden. Når Ingrid Ank er modstander af utilbørlighedsloven skyldes det bl.a., at hvis vi ikke har meget vidde rammer for

ytringsfrihed, så "ryger der noget med i købet". Der findes minoriteter, men der findes også minoriteter i minoriteterne (som f.eks. religionskritiske, feministiske, iranske kunstnere). Dem skal vi beskytte. Når Jakob Skovgaard-Petersen er tilhænger af loven, så skyldes det, at koranafbrænding ifølge ham ikke er religionskritik – det er had og racisme. Af brænde et religiøst skrift sender et signal om, at en hel gruppe ikke hører til i vores samfund; at de er her på prøve.

Skovgaard-Petersen understregede desuden, at det ikke er rigtigt, når nogle forsøger at få det til at fremstå som om, at eksempelvis frihedskæmpende kvinder i Iran synes, at det er en god ide at brænde koraner af i Danmark. Tværtimod er det vand på de totalitære regimers mølle, som nu kan sige: "Er det ytringsfrihed, I vil have? Så får I dét der".

"Danmark er det et kristent land". Passer det? Og er det passende at have stående i et regeringsgrundlag?
Ifølge Ingrid Ank kan et land ikke være kristent. Kristendommen er ikke en national identitetsmarkør, kristendom taler altid for det universelle.

Er det religiøse en hindring for at blande sig i den offentlige debat? Hvordan sikrer vi en ytringsfrimodighed blandt religiøse mennesker?

Ifølge Ingrid Ank er frimodigheden et dannelsesprojekt, der bl.a. handler om vores forståelse af den sekulariserede offentlighed. Trossamfund kan hjælpe og støtte hinanden, som man f.eks. så det i forbindelse med debatten om omskærelse. Men vi skal passe på med at springe for hurtigt til at begrænse de ytringer, vi ikke bryder sig om.

Jakob Skovgaard-Petersen påpegede, at mange muslimer klarer sig rigtig godt i uddannelsessystemet, og det ville være en stor gevinst, hvis nogle af dem "vendte tilbage til moskeerne", så at sige, og var med til at ansætte imamer, deltage i diverse debatter mm.

Mange af DKR's medlemskirker oplever manglende forståelse for religioners dna såvel som en mistænkeliggørelse af religion. Kan vi alligevel have grunde til håbefuldhed?

Her plæderede Ingrid Ank for, at vi må tage både religion og politik med ud i det offentlige rum. Både fordi det er den offentlighed, vi ønsker, men også fordi både religion og politik kan være farlige og derfor ikke skal gemmes væk bag lukkede døre.

Jakob Skovgaard-Petersen fornemmer et lille stemningsskift med f.eks. utallige avisartikler om det absurde i vores integrationslove. Måske kan førromtalte lov om indrejsereregler og arbejdstilladelse for folk udenfor EU/Schengen falde ind under dette lille stemningsskift. Der kører desuden en falsk historie i medierne om, at f.eks. koranloven er en gigantisk konspiration fra den muslimske verden, der vil aftvinge noget bestemt fra os. Men det er ifølge Skovgaard-Petersen hverken de enkelte muslimske lande eller OIC, som har været tungen på vægtskålen. Det fremstilles som et knæfald, men i virkeligheden er det bare diplomati.

Fra salen blev der bl.a. givet udtryk for, at den model, som Ingrid Ank indledningsvist skitserede over religiøsitet i dansk offentlighed, måske primært gør sig gældende overfor Folkekirken, mens andre former for religiøsitet mistænkeliggøres.

For referatet: Hannah Martha Kondrup og Anne Hjul Lybke.

Deltagere

Organisation

Areopagos
Assisikredsen
Baptistkirken i Danmark
Baptistkirken i Danmark
Caritas Danmark
Danmarks Økumeniske Kvindekomite
Danmarks Økumeniske Kvindekomite
Danske Baptisters kvindenetværk
Danske Baptisters Kvindenetværk
Danske Kirkers Råd
Danske Kirkers Råd
Danske Kirkers Råd
Den Anglikanske kirke i Danmark/ St.Albans
Den katolske Kirke
Den reformerte Synode
Evangelisk Frikirke Danmark
Evangelisk Frikirke Danmark
Evangelisk Frikirke Danmark
FDF
FDF
FDF
Himmelske Dage Silkeborg
Himmelske Dage Silkeborg
Folkekirken
Folkekirken
Folkekirkens Nødhjælp
Folkekirkens Nødhjælp
Frelsens Hær
Frelsens Hær
International Church of Copenhagen
International Church of Copenhagen
Johanniterhjælpen
KFUM og KFUK
KFUM-spejderne
KFUM-Spejderne
Kirkefondet
Kirkefondet
Kirken underviser / KFUKs Sociale Arbejde
Kirkens Korshær
Landsforeningen af Menighedsråd
Landsforeningen af Menighedsråd
Metodistkirken
OSMTH

Navn

Kristine Kaaber Pors
Gunnar Bach Pedersen
Per Beck
Vibeke Dalsgaard
Maria Krabbe Hammershøy
Ellen M. Gylling
Lene B. Johnson
Pia Duebjerg Andersen
Anne Elleby Sørensen
Anne Hjul Johannessen
Hannah Martha Kondrup
Mads Christoffersen
Owen Prewett
Nik Bredholt
Axel Bargheer
Brian Kjøller
John Lorenzen
John Nielsen
Kathrine Fischer
Jakob Middelboe Rönnow
Susanne Korsgaard
Simon Kangas Larsen
Jacob D Krogh
Anne Birgitte Reiter
Vagn Birk Jensen
Birthe Juel Christensen
Elsebeth G. Gjesing
Jan Risan
Joan Münch
Henrik Krøll
Sharon Miller
Søren Dosenrode
Thorsten Rørbæk
Poul Erik Knudsen
Rikke Høyer
Erik Møllerup
Margrethe Hvas
Anne Marie Boile Nielsen
Marianne Karlsmose
Søren Abildgaard
Frede Hansen
Jørgen Thaarup
Martin Van Dam

OSMTH

Sjømannskirken – Norsk kirke i utlandet

Svenska Kyrkan

Y's Men International, Region Danmark

Y's Men Region Danmark

Aalborg Stift

Svend Stemann

Gunnar Ellingsen

Eva Bjørnholt

Gorm Simon Skousen

Peter Villadsen

Benedikte Katrine Kühle